

Ringkøbing Kirke er fra 1200-tallet og Hotel Ringkøbing er fra omkring 1600, og de repræsenterer henholdsvis gotikken og renæssancen, men det er først klassicismen, der bliver udbredt fra slutningen af 1700-tallet, der for alvor præger byens arkitektur, som vi kender den i dag.

Klassicismen var inspireret af antikkens arkitektur i Grækenland og Rom, og man stræbte efter de klassiske arkitektoniske idealer med harmoniske bygninger i enkle og rene former, som man kendte dem fra studier af antikkens arkitektur. Stilens alvorlige facader var en reaktion på rokokoen, der havde domineret den foregående periode med elegante og forfinede facader med snirklede, asymmetriske dekorationer.

Klassicismen opdeles i flere perioder, startende med Louis Seize, hvor klassiske motiver som guirlander, vaser og ovale medailloner bruges som dekoration på ellers meget enkle facader. I Øster Strandgade er der bevaret en smuk gadedør med udskårne vaser, der stammer fra denne periode, der dog først nåede til Vestjylland med en vis forsinkelse.

Den næste periode, empire, er napoleontidens stil, der især er inspireret af den romerske kejser-tids arkitektur med mere enkle og kraftfulde bygninger end Louis Seize-perioden. Borgmestergården fra 1817 er et godt eksempel på den vestjysk empire, der også har sat sit præg på de mange smukke klitgårde, der blev bygget op gennem 1800-tallet.

I Ringkøbing er der kun få rendyrkede eksempler på klassicismen, men stilen har sat sit præg på mange af byens mere anonyme huse.

Det typiske klassicistiske hus har en enkel hovedform med afvalmede tage og symmetriske facader, ofte med en frontispice, et fremhævet midterparti inspireret af tempelgavle med søjler og trekantgavl.

Facaderne er indrammet af markante hvide gesimser og pudsede pilastre eller lisener (lodrette hvide pudsfelter) der fremhæver de mørke teglsten og giver husene deres særlige vestjyske karakter. Vinduerne er typisk dannebrogsvinduer med sprosser, og dørene er smukt udførte i Louis seize-stil eller med den senere opdeling i enkle, ensartede fyldninger som det gamle rådhus.

Bygningsdele og overflader. Det klassicistiske hus er præget af enkle former, symmetri og harmoni. Såvel helheden som detaljerne er bevidst skabt ud fra de klassiske arkitekturidealer, og det er vigtigt, at man ikke bryder denne sammenhæng med elementer, der er fremmede for arkitekturperioden.

Man skal tilstræbe at bibeholde de originale bygningsdele, der ofte har stor håndværksmæssig kvalitet, og i kraft af mange års brug og vedligeholdelse har en karakter og historisk fortællerværdi, der ikke kan erstattes af nye kopier.

Facader. Nødvendige facadereparationer skal udføres med genbrugssten, der har samme karakter som de gamle, og fuger i murværket og omkring vinduer skal udføres som traditionelle mørtelfuger. Refendfugede og kvaderpudsede facadepartier skal bibeholdes med den originale profilering.

Tag. Ved udskiftning af tagsten skal der oplægges nye vingetegl i gammelt format i en mørk og gerne varieret farve uden overfladebehandling. Tagrender skal udføres i Zink, og gesimsens originale udformning, der ofte er meget markant, skal bibeholdes ved tagudskiftning. Nye kviste skal udformes og placeres, så de er tilpasset husets arkitektur.

Vinduer. Ved udskiftning af vinduer skal man vælge traditionelle enkeltlags trævinduer med kitfals, og varmesolering udført som koblede eller indvendigt monterede forsatsrammer. Der er termovinduer på markedet med spinkle sprosser monteret på det yderste lag glas. Disse kan benyttes som alternativ modsat almindelige opspudsede termoruder, der ikke må anvendes. I huse, der er opført med vinduesrammer uden sprosser, kan der benyttes termoruder og trekantede glaslister i træ med samme profil som originale kitfals.

Facadedøre. Yderdørene er ofte karakteristiske for den enkelte ejendom og bør kopieres ved udskiftning. Yderdørene må kun erstattes af nye, standardfremstillede modeller efter nærmere godkendelse.

Regler. Ovenstående krav er gældende i bevaringsområdet i Ringkøbing og i visse bevarende lokalplaner, og anbefales fulgt i andre områder. Nærmere oplysninger fås ved henvendelse til Ringkøbing-Skjern Kommune.

